

hjælpe midler og § 48 om anvendelse af farlige stoffer og materialer, i det omfang de efter deres indhold kan finde anvendelse på de ansatte.

Arbejdsmiljølovens § 82

De ansatte kan straffes efter arbejdsmiljølovens § 82, hvis de ikke lever op til ansvaret efter § 28, når overtrædelsen kan tilregnes de pågældende som uagtsom eller forsættlig.

Hensigten med strafansvar for ansatte er at skærpe de ansattes agtpågenhed over for sikkerheden og sundheden på arbejdspladsen. De ansatte skal således iagttage helt elementære sikkerhedsforanstaltninger m.v., der er af vital betydning for deres eget og andres liv og forlighed.

Lovens strafferamme er bøde eller fængsel i indtil 1 år. Straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år, hvis overtrædelsen er begået ved grov uagtsomhed eller med forsæt. Arbejdsmiljølovens § 82 opregner i stk. 3 og 4, hvilke forhold, der kan indgå som henholdsvis skærpene og særligt skærpene omstændigheder ved strafudmålingen, men bestemmelserne er udtryk for nogle generelle principper og er ikke målrettet mod ansattes overtrædelser. Bestemmelserne i stk. 3 og 4, om strafskærpelse har ikke været anvendt overfor overtrædelser begået af ansatte.

Praksis

Der bliver efter gældende praksis alene rejst tiltale mod den ansatte, såfremt der samtidig rejses tiltale mod arbejdsgiveren i medfør af arbejdsmiljølovens § 83, stk. 1, eller § 82, stk. 1, jf. § 86. Der rejses alene tiltale mod ansatte for groft uagtsomme eller forsættlige overtrædelser. Hvis ansattes overtrædelser alene indebærer en mindre grad af uagtsomhed (simpel uagtsomhed), rejses alene tiltale mod arbejdsgiveren efter arbejdsmiljølovens § 83, stk. 1, eller § 82, stk. 1, jf. § 86.

Der rejses efter gældende praksis endvidere kun tiltale mod ansatte, hvis de inden for deres arbejdsområde havde mulighed for at udføre arbejdet på lovlig vis. Strafforfølgning forudsætter således, at virksomheden har givet instruktion om anvendelse af den pågældende foranstaltning og har ført effektiv kontrol med, at ansatte og arbejdsledere har efterlevet foranstaltningerne. Arbejdsgiveren skal have stillet det pågældende sikkerhedsudstyr eller egnede personlige værne midler til rådighed for ansatte og arbejdsledere i virksomheden, således at det er til stede til brug for arbejdet.

Endvidere rejses der efter gældende praksis alene tiltale mod ansatte for overtrædelse af arbejdsmiljø-

lovgivningens regler om anvendelse af personlige værnemidler, anvendelse af udsagningsforanstaltninger og anvendelse af beskyttelsesudstyr eller sikkerhedsudstyr. Disse områder svarer til de nævnte områder i den foreslåede § 82, stk. 3, nr. 1-3. Dette betyder, at der efter gældende praksis ikke rejses tiltale mod ansatte for de overtrædelser, der er nævnt i den foreslåede § 82, stk. 3, nr. 4-5, selvom § 82, stk. 1, nr. 1, hjemler mulighed herfor.

Endelig rejses der efter gældende praksis heller ikke tiltale mod personer, der er kommet til skade i forbindelse med overtrædelsen, eller mod personer når deres nærtstående er kommet til skade i forbindelse med overtrædelsen.

Bødeniveauet for ansattes overtrædelse af arbejdsmiljølovens § 82 har siden 2002 ligget på 1.000 kr. Frihedsstraf er endnu ikke anvendt på arbejdsmiljøområdet.

Domstolsbehandling af straffesager mod ansatte sker sammen med sagen mod arbejdsgiveren.

2.2.2. Indhold og overvejelser

Formålet med at indføre en speciel bestemmelse om skærpelse af straffene for ansatte for visse overtrædelser er, at de ansatte skal gøres endnu mere bevidste om deres del af ansvaret for et godt arbejdsmiljø og dermed forhindre, at den ansatte groft tilsidesætter reglerne i arbejdsmiljølovgivningen, der er fastsat med henblik på at undgå alvorlige ulykker eller arbejdsbetingede lidelser, uden at dette kan lastes arbejdsgiveren.

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse i § 82, stk. 3, hvorefter det ved straffens udmåling over for ansatte efter § 82, stk. 1, i det omfang arbejdsgiveren har opfyldt sine pligter efter lovens kapitel 4, skal betragtes som en skærpene omstændighed, at den ansatte forsættligt eller groft uagtsomt overtræder arbejdsmiljølovgivningens krav om anvendelse af nødvendige personlige værnemidler, udsagningsforanstaltninger, beskyttelsesudstyr eller andre sikkerhedsforanstaltninger, anvendelse af forsvarlige arbejdsmetoder eller lovgivningens krav om certifikater til kran og gaffeltruck.

I den forbindelse foreslås et vejledende bødeniveau, hvorefter der for overtrædelser af den foreslåede strafskærpelsesbestemmelse fastsættes en bøde på 2.500 kr. Dermed tilkendes gives alvoren af at tilsidesætte elementære og almindelige sikkerhedskrav, der har til formål at beskytte den ansatte mod ulykker og arbejdsbetingede lidelser. Bøderne bør efter regeringens opfattelse ligge på et niveau, der er mere egnet end det nuværende til at sikre en forebyggende effekt, og så-